

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ

CHNA PRENUMERATY:
W Lwowie miesięcznie zł. 3:20
z dostawą do domu 3:50
na prowincji 3:50
za granicą 5:55
Cena pojedynczego egzemplarza
na całym obszarze Polski

15 groszy

na prowincjonalnych dworcach
18 gr.

Redakcja i Administracja
Lwów, Sykstuska 21.

Tel. w dzień Nr. 24 — od godz.
10 wieczór 496

NAKŁ.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR W. HAUSNER.

Mowa obronna premiera Grabskiego.

Optymizm p. Grabskiego.

Odroczenie głosowania do wtorku.

WARSZAWA, 7. listopada. (tel. wł.) Dzisiejsze posiedzenie sejmu wypełniła mowa premiera Grabskiego i p. Okonia. Przemówienie p. Grabskiego podajemy je na innym miejscu — Red.) nacechowane było optymizmem i zawierało cały szereg różowych nadziei na przyszłość. Oburzenie na prawicy a oklaski na lewicy wywołał ten następ przemówienia, w którym premier zapowiedział energiczne zarządzenia wobec obszarów i fabrykantów, żądających ze spłatą podatków. Na prawicy dały się słyszeć głosy: To bolszewizm.

Po mowie premiera oklaskiwano gorąco od chrześcijańsko-narodowych do Wyzwolenia.

WARSZAWA, 7. listopada. (tel. wł.) Zapowiedziana na dzisiaj dyskusja nad wnioskiem nagłym w sprawie nadużyć podatkowych na G. Śląsku nie odbyła się, ponieważ przemówienie p. Grabskiego trwa-

ło przeszło trzy godziny. Komisja rządowa, wyłoniona w sprawie tych nadużyć, przygotowała już cały materiał, który jest bardzo obciążający dla przemysłowców górnośląskich. Dyskusja odbędzie się we wtorek. Również we wtorek odbędzie się głosowanie nad wnioskami zgłoszonymi przez komunistów, koło żydowskie, i Ukraińców, które to wnioski odrzucają preliminarz budżetowy i wyrażają votum nieufności dla rządu.

Wnioski te nie uzyskują większości.

Przemawiał następnie p. Okoń, poczem na wniosek prawicy dyskusję zamknięto. Wówczas p. Skrzyżpa (ukr. socjalista) złożył oświadczenie, protestując przeciw kneblowaniu swobody słowa, oraz oznajmił, że ukraińscy socjaliści i dwaj polscy postowie komunistyczni połączyli się w jeden klub.

— : : —

Bezskuteczny pościg za bandytami.

WARSZAWA, 7. listopada. (tel. wł.) Pościg za bandą dywersyjną z pod Baranowicz, nie dał — jak i w poprzednich wypadkach — żadnego wyniku. Bandzie udało się przejechać przez Szczarę, która oddzielała ich od błot pińskich. Banda rozbiła się na kilka oddziałów, co utrudnia akcję pościgową.

Bezkarność bandytów nasuwa poważne refleksje co do sprawy bezpieczeństwa naszych Kresów.

Rada ministrów odroczyła obrady nad tą sprawą do poniedziałku, t. j. do przyjazdu min. Sikorskiego.

— : : —

Zwycięstwo Coolidge'a.

LONDYN, 7. listopada. (AW). Sen. Borach udzielił — wywiadu korespondentowi „United Press“ w sprawie wyniku wyborów. Zdaniem Boracha wybór ten należy uważać za osobiste zwycięstwo Coolidge'a. Zdobył on sympatię milionów wyborców przez głoszenie hasła oszczędności i ochrony podatków. Opinia publiczna jest przekonana, że Coolidge uniemożliwi wszelkie usiłowania korupcji. Stanowisko Coolidge'a w sprawach Europy jest identyczne z opinią narodu amerykańskiego, według której należy pomóc Europie, nie wiążąc jednak Stanów Zjednoczonych przez polityczne zobowiązania i sojusze.

— : : : —

Ferment w „Wyzwoleniu”.

WARSZAWA, 7. listopada. (tel. wł.) W Wyzwoleniu daje się odczuwać znaczny ferment. Istnieje możliwość, że 4 posłów z p. Wojewódzkim na czele, tak zwana „lewica Wyzwolenia“ wystąpi ze stronnictwa, łącząc się z 3 posłami, którzy już poprzednio wystąpili.

— : : : —

Rozwiązanie skupczyny jugosłowiańskiej.

WIENIEN, 7. listopada. (Pat.) „N. Fr. Presse“ donosi z Białogrodu, że nowy minister spraw wewn. zarządził aresztowanie chorwackiego przywódcy chłopskiego Stefana Radicza. Wedle jednak wiadomości z Zagrzebia Radicz zbiegł i nie można go odszukać. W najbliższych dniach oczekiwane jest ogłoszenie dekretu króla o rozwiązaniu Skupczyny i rozpisanie nowych wyborów.

BIAŁOGROD, 7. listopada. (Pat.) Skupczyna została rozwiązana. Nowe wybory odbędą się w lutym przyszłego roku.

— : : : —

Dokoła rekonstrukcji gabinetu.

WARSZAWA, 7. listopada. (tel. wł.) Jak się dowiadujemy rekonstrukcja częściowa gabinetu rozpocznie się w połowie przyszłego tygodnia i rozciągnie się na okres kilkuniedniowy. Przedewszystkiem obejmie ona stanowisko ministra spr. wewnątrznych, którym zgodnie z pogłoskami ma zostać p. Thugutt. Podsekretarzem stanu w min. spraw wewn. mianowany zostanie sen. Kasznica. Dotychczasowy podsekr. stanu p. Olpiński, obejmie stanowisko wojewody lwow-

skiego. Na 2-gim miejscu jest mianowanie nowego ministra sprawiedliwości, przy czym braun jest obecnie w rachubę kandydatura prof. Wacława Makowskiego, który już piastował tę łokę. Zmiana na stanowisku ministra pracy w dużej mierze zależy od uzgodnienia poglądów klubów robotniczych. Obecny minister oświaty będzie mógł ustąpić dopiero po załatwieniu sprawy uniwersytetu ukraińskiego.

— : : : —

Premier Grabski o 8-godzinnym dniu pracy.

WARSZAWA, 7. listopada. (tel. wł.) Po przemówieniu premiera Grabskiego nasz korespondent zwrócił się do niego z zapytaniem o stosunek rządu do sprawy 8-mio godzinnego dnia pracy. P. premier odpowiedział:

— Z optymistycznego tonu mego przemówienia, w którym wskazałem na znamiona, stwierdzające powolną, ale systematyczną poprawę od września sytuacji gospodarczej, wynika, że nie może być mowy o u-

znaniu przez rząd za potrzebne naruszenia w Polsce 8-mio godzinnego dnia pracy.

— Czy bez względu na to, p. premierze, co w tej mierze zajdzie w Niemczech?

— Zachowanie się pod tym względem Niemiec zmusza nas, — jak słusznie podnosili przedstawiciele klasy roboty, w sejmie — do energicznej interwencji na terenie międzynarodowym.

— : : : —

Rząd angielski odrzuci protokół genewski.

WIENIEN, 7. listopada. (Pat.) „Neue Fr. Presse“ donosi z Londynu, że pierwszym czynem nowego rządu w dziedzinie polityki zagranicznej będzie, jak słyhać, oświadczenie, że rząd odrzuca protokół genewski. „Morning Post“ zapowiada, że rząd wystąpi prawdopodobnie z pewnymi propozycjami, które w kwestji zabezpieczenia Francji dadzą ekwiwalent za pakt genewski. Dalej zapowiada dziennik, że wkrótce nastąpią zmiany na stanowiskach ambasadorów w Paryżu i Berlinie.

— : : : —

Utworzenie trustu naftowego.

NOWY JORK, 7. listopada. (Pat.) „United Press. Evening Post“ donosi z Londynu, że w związku z dojściem do władzy Baldwina zanosi się na utworzenie największego na świecie trustu naftowego, któryby objął także English Persien oraz Burma and Royal Dutch Shell. Nowy ten związek rozłoży kontrolę nad produkcją Wenezueli, Peru, w Indiach holenderskich, Egipcie, Rumunji, Mossulu i Tridacz.

— : : : —

Największe arcydzieło filmowe

„Karolina Królowa Anglii”

w niedzielę 9. XI. br. o g. 12-iej w Marysieńce.

DZIŚ **Maks Linder KRÓL CYRKU**

w kinie „LEW“ jako

SPORT.

Zjazd oświatowy w Warszawie.

(Dokończenie).

Na początku II dnia Zjazdu toczyły się w dalszym ciągu obrady nad punktem porządku dziennego, dotyczącym metod pracy. Referat o bibliotekach wygłasza tow. sen. Stanisław Posner.

Referent omawia obszernie znaczenie bibliotek w pracy oświatowej i kwalifikacje, jakie powinien posiadać bibliotekarz. Znaczną część swego referatu poświęca omówieniu wzorowych bibliotek publicznych w Anglii i Stanach Zjednoczonych, które są szkołą wychowawczą dla czytelnika od najmłodszych lat jego dzieciństwa. U nas nie tylko robotnik nie jest jeszcze objęty wpływem książki tak, jak w Anglii i Ameryce, ale również i ogół naszej inteligencji.

Działaczom oświatowym robotniczym należy przedewszystkiem, aby książkę zbliżyć do świata robotniczego, aby nasz robotnik nauczył się kochać książkę.

Referat swój, tow. Posner kończy słowami, iż niema wysiłku, któryby był zbyt wielki dla osiągnięcia tego celu, aby bibliotek było coraz więcej, aby książki stały się potrzebą klasy pracującej, aby były czytane i trafiały do właściwych czytelników.

Stronę techniczno-organizacyjną bibliotek omawia tow. Augustyniak, zwracając uwagę na wszystkie warunki, niezbędne przy zakładaniu bibliotek.

Nad wygłoszonymi referatami rozwinęła się obszerna dyskusja.

Jeunogłównie przyjęte zostają trzy rezolucje, zgłoszone przez tow. tow. Czapińskiego, Posnera i Augustyniaka. Rezolucje te podajemy w streszczeniu.

I.

Rezolucja tow. Czapińskiego w sprawie „odczytów, pogadań i kół samokształceniowych“ stwierdza, iż należy: 1) pobudzać środowiska robotnicze i lokalne organizacje T. U. R. do wyteżonej inicjatywy własnej i do organizowania pracy samokształceniowej w zakresie własnych wysiłków, 2) założyć w Warszawie i w większych centrach prowincjonalnych koła prelegentów, 3) opracować dyspozycje dla szeregu najważniejszych wykładów i serji wykładowych, 4) ułożyć dokładne programy dla szkół robotniczych, 5) wydać instrukcje dla wykładowców i organizatorów, 6) uwzględnić w pierwszym rzędzie środowiska i organizacje rob. młodocianych, 7) przystąpić, w porozumieniu z Uniw. Lud. w Krakowie, do Centralnej wypożyczalni, przezroczy, oraz centrali zakupów aparatów projekcyjnych, przezroczy, filmów itd., 8) przystąpić do zorganizowania centralnego muzeum pedagogicznego, 9) opracować programy i, ewentualnie, dyspozycje dla najważniejszych uroczystości robotniczych, 10) zorganizować metodyczny kurs lub konferencje dla prelegentów, 11) wydać dla słuchaczy krótkie streszczenie lub tezy najważniejszych i najczęściej powtarzanych wykładów, 12) zaznajamiać ogół z rezultatami, charakterem itd. wykładowej pracy zagranicznych instytucji oświatowych, pokrewnych T. U. R., 13) wydać pouczenie dla bibliotekarzy T. U. R., 14) przystąpić do wydawania w formie broszur najważniejszych wykładów T. U. R.

Uchwalono również uzupełniającą rezolucję T. U. R. w Nowym Sączu, zwołującą do: 1) tworzenia bibliotek ruchomych, skompletowanych odpowiednio do pracy samokształceniowej poszczególnych kół, 2) opracowania podręczników dla prowadzących koła samokształceniowe na prowincji.

II.

Rezolucja tow. Posnera w sprawie bibliotek poleca: a) zakładać biblioteki na całej przestrzeni Państwa przy każdym możliwie oddzia-

le Uniw. Robotniczego; b) powołać do życia Centralną Bibliotekę T. U. R. w Warszawie; c) czynić odpowiednie starania, aby za przykładem Anglii, Belgji i Czechosłowacji i w Polsce można było nakładać specjalny podatek gminny, w celu przychodzenia z pomocą bibliotekom, istniejącym przy robotniczych instytucjach oświatowych; d) zanim zaś to nastąpić będzie mogło, odwołując się do sympatyków oświaty robotniczej w każdym poszczególnym okręgu pracy oświatowej, aby wpływami swymi, a o ile to możliwe, środkami własnymi zastępowali dobroczynny wpływ angielskiej ustawy Ewarta.

III.

Rezolucja tow. Augustyniaka podaje, jako zasady organizacji bibliotek: 1) pewną podstawę finansową, 2) powoływanie na bibliotekarzy ludzi uświadomionych socjalistycznie, jako płatnych funkcjonariuszów, 3) odpowiedni pokój i pomieszczenie dla książek, 4) odpowiedni dobór książek i dobra organizacja księgozbioru, 5) prowadzenie na terenie bibliotek pracy oświatowej.

Również uchwalono dodatkowe wnioski: tow. Arciszewskiego w sprawie zwoływania konferencji okręgowych TUR, przynajmniej raz na pół roku i tow. Posnera, wzywający zarząd do wydania w broszurze referatu tow. Czapińskiego.

ORGANIZACJA CHÓRÓW, KONCERTÓW I TEATRÓW ROBOTNICZYCH.

Następnie tow. Holzgreber referuje sprawę organizacji chórów i koncertów robotniczych, podkreślając jak ważne znaczenie dla rozwoju człowieka ma muzyka, która dotychczas, z powodu wysokich opłat, była niedostępna dla polskiej klasy robotniczej. — Tow. Holzgreber omawia wysiłki w tym kierunku łódzkiej organizacji TUR, i konieczność organizowania koncertów popularnych w tym sposób, by ludzi stopniowo nauczyć słuchać muzyki.

Referent podkreśla następnie, iż w sprawie urządzania koncertów dla robotników, pożądanym byłoby współdziałanie orkiestr państwowych.

W końcu tow. Holzgreber omawia agiacyjne znaczenie pieśni i referat swój kończy słowami: gdyby muzyka stała się dla społeczeństwa chlebem powszednim, więzienia byłyby puste.

Organizację teatru robotniczego referuje tow. Kopciński, omawiając obszernie sprawę doboru odpowiednich sztuk, odpowiedniego przygotowania sztuki i w taki sposób, aby praca kółka dramatycznego była jednocześnie pracą oświatową w szerokim tego słowa znaczeniu.

WYCIECZKI.

W doskonale opracowanym referacie pos. tow. Piotrowski podnosi znaczenie wycieczek dla robotników T. U. R. prowadzi energiczną propagandę wycieczek, które są dwojakie. Lokalne, mające na celu poznanie danej miejscowości i jej okolic i wycieczki dalsze. Zarząd Gł. zamierza w r. 1925 urządzić pierwszą wycieczkę zagranicę, prawdopodobnie będzie to wycieczka do Wiednia, gdzie robotnicy znajdą wiele ciekawych rzeczy do obserwacji i do wyciągnięcia nauki, zwłaszcza, że Wiedeń daje nam wzór organizacji robotniczej.

T. U. R. wprowadza od listopada składanie miesięcznych oszczędności przez chętnych wyjazdów. Byłoby pożądanym dla popularyzacji wycieczek, aby z każdej miejscowości, gdzie istnieje oddział T. U. R. 2—3 członków, a przynajmniej jeden robotnik mógł najbliższego lata wyjechać.

Tow. Szcz. Piotrowski mówi o sporcie jako o czynniku wychowawczym. Sport ostatnimi czasy zajął wybitne miejsce w życiu wszystkich cywilizowanych narodów. Wszędzie rozumiano, że racjonalny sport to szkoła systematyczności i wytrwałości, że sport daje zwolennikom pewność siebie i pogodę ducha. Przy każdym oddziale T. U. R. winien być założony klub sportowy.

Po dyskusji i przemówieniu końcowym referenta sen. Kopcińskiego, który podniósł bardzo ważną sprawę urzędzenia półrocznego kursu dla 30—40 robotników z internatem, przystąpiono do głosowania.

Przyjęto rezolucje o teatrach ludowych, koncertach, wycieczkach, sporcie, szkole robotniczej w myśl wniosków referentów.

CENTRALNY WYDZIAŁ MŁODZIEŻY.

Tow. Cohn z Warszawy zdawał sprawę z działalności C. W. Mł. Mówca zobrazował dzieje ostatnich lat pracy wśród młodzieży robotniczej. Działalność C. W. Mł. nie obejmuje Małopolski z powodu przepisów austriackich. Istnieje natomiast w dzielnicy tej organizacja młodzieży pod nazwą „Siła“, z którą C. W. Mł. znalazł oparcie w T. U. R., tak w Małopolsce „Siła“ oparła się o Uniw. Lud. im. Adama Mickiewicza.

Główna uwaga C. W. Mł. skierowana jest na pracę oświatową. Zorganizowano koło prelegentów, oraz opracowano program referatów. Potrzebne jest pismo, lecz brak środków stoi na przeszkodzie. C. W. Mł. wziął udział w Zjeździe hamburskim, oraz w Zjeździe Woln Harcerstwa w Krakowie. Posiada koła w 12 miejscowościach, w niektórych po kilka kół. Ogółem są 22 koła, liczące 1500 członków. Niektóre koła posiadają własne chóry; dużą uwagę koła poświęcają sportowi, który w letnich miesiącach dość intensywnie rozwija się.

OWACJA DLA TOW. DASZYŃSKIEGO.

Po tem przemówieniu przewodniczący dr. Kelles-Krauz zarządził przerwę w obradach i przemówił do Zjazdu o znaczeniu i roli sztandaru w armji. Sztandar to widomy symbol walki, to cel, w który oczy bojowników są zapatrzone, ale w który także wymierzone są działa nieprzyjacielskie. Półki sztandar wysoko powiewa, półki armja wierzy w zwycięstwo i po to zwycięstwo odważnie sięga. W armji socjalistów polskich takim widocznym sztandarem, w którego wymierzone są pociski wrogów — jest tow. Daszyński, nasz nauczyciel i wódz, który nas prowadził i prowadzi od zwycięstwa do zwycięstwa.

Po tych słowach na sali zrywa się burza oklasków. Wszyscy wstają, rozlegają się okrzyki „niech żyje!“ towarzysze i towarzyszki okrażają tow. Daszyńskiego i wręczają mu wiązankę kwiecica.

Tow. Daszyński wzruszony odpowiada, że sztandarem naszym nie może być i nie jest człowiek, lecz idea, która nam przyświeca i w którą powinniśmy być zapatrzeni. W doskonaleniu się, w pogłębianiu i szerzeniu świadomości klasy robotniczej powinniśmy widzieć cel życia i drogę do osiągnięcia tych ideałów, które sobie wytknęliśmy, a które streszczają się w krótkim, ale jakże wymownym słowie: socjalizm!

Znowu huragan oklasków i długo nie milknące okrzyki „niech żyje!“

Wywiązała się dyskusja o stosunku C. W. Mł. do T. U. R., czy ma być utrzymywany stosunek dotychczasowy, czy też należy C. W. Mł. bardziej z T. U. R. zespolić. W dyskusji zabierają głos tow. tow. sen. Kopciński, W. Bruner i pos. Czapiński, który kładzie nacisk na wydobycie z młodzieży maksimum pracy i wnosi, że słabutki organizm autonomiczny nie może dać tyle, co organizacja ściśle z T. U. R. zespolona.

W głosowaniu uchwalono przyszłe ustosunkowanie się C. W. Mł. do T. U. R. pozostawić porozumieniu się zarządów T. U. R. i C. W. Mł., które mają uzgodnić obie zgłoszone rezolucje.

Na tem zakończono obrady.

Jaką sytuację zastał wojewoda poleski na kresach i jak zamierza tej sytuacji zaradzić.

Nowy wojewoda poleski generał Młodzianowski, który objął to ciężkie stanowisko po woj. Dowidarowiczu w wywiadzie dziennikarskim przedstawił obecny stan województwa poleskiego i plany swe na najbliższą przyszłość. W wywiadzie tym stwierdza gen. Młodzianowski to samo na co wskazywały niezasłепione w szowinizmie czynniki, że należy przede wszystkim ludności umożliwić znośne życie a uspokojenie nastąpi bardzo szybko.

Oto wynurzenia gen. Młodzianowskiego:

Objężdżając konno (bo inaczej nie można!) sam pas graniczny wzdłuż Słuczy skonstatowałem bez żadnej wątpliwości, że na samej granicy panuje zupełny spokój, a stosunki ludności układają się bez żadnych wstrząsów. Jeśli niektórzy chłopci narzekali (i to zupełnie słusznie) to tylko na

wadliwe ustalenie granicy,

która kilkunastu wsiom odcięła chałupy od ich łąk i pastwisk, pozostałych na tamtej stronie. Doprowadziło to do zubożenia wielu rodzin, i tak już pozabawionych dochodów przez zawieszenie spławu na Słucz, powtóre zaś wywołało konieczność komunikowania się wielu chłopów z „tamną“ stroną rzeki. Oczywiście nie omieszkają z tego korzystać sowieci dla swego i tak już na szeroką skalę zakrojonego „wywiadu“ na nasze pogranicze.

— Jak się przedstawia ochrona samej granicy?

— Na-ze straż graniczne sytuowane są dobrze, a choć nie są one doskonale wykwalifikowane, to jednak nie (prócz melichności) nie można im zarzucić. Obecnie rozpoczęto budowanie dla nich wielu

baraków mieszkalnych,

co razem wzięte daje dobrą nadzieję nawet na przykry okres stróżowania granicznego — na zimę. Jednakże nie trzeba mniemać, że granica nasza (przedewszystkiem dotyczy to odcinka poleskiego) jest zamknięta. Tak nie jest. Wskutek szczupłości naszego kontyngentu tej straży,

nielegalny ruch przez granicę trwa.

Ma on przeważnie charakter miejscowy, ale jest, i unicestwić go nie jesteśmy w możności.

— A jakie wrażenie robi ludność poleska?

— Ludność jest spokojna, lojalna, ale naogół bierna, zagadnień narodowościowych nie wysuwa.

Nie brak jednak okoliczności, będących

doskonałym podłożem dla agitacji komunistycznej, uprawianej przeważnie przez „wywiad“, o którym wspominałem i zaszczerpającą; poleszkom, że się tak wyrażę, „praktyczną“ stronę komunizmu, gdyż o idealowej jego stronie chłop poleski nie może mieć najmniejszego wyobrażenia.

Jakież to okoliczności?

— Wszystkie, będące źródłem słusznego rozgoryczenia, płynącego z poczucia krzywdy:

- 1) odcięcie gospodarzy od ich ziemi, 2) brak zarobków i płynąca stąd nędza; 3) zaogniona sprawa serwitutów

i bardzo niski stan kultury rolnej, (drugie groźne źródło nędzy; 4) sprawa obywatelstwa. Powiem, że na milion ludności 700.000 nie jest naszymi obywatelami i nie może upragnionych dowodów uzyskać. Oczywiście, sprytni kombinatory potrafią je zwykle zdobyć, ale masa ma z tego powodu wiele udręki; 5) nie przystosowanie pewnych przepisów do miejscowych warunków i szafowanie karami administracyjnymi: jeden z chłopów tamtejszych pokazywał mi takich pięć (z tego roku) na ogólną sumę blisko 70 złotych, sumę, jak na tamtejsze stosunki, gdzie krowa kosztuje 40 zł., ogromną. Większość kar pochodziła za wypuszczanie psa lub świni na drogę (!) (we wsi), co jak nam wiadomo praktykuje się prawie w całej Polsce i uchodzi bez karnie.

— Jak pan wojewoda myśli tym objawom zaradzić?

— Ukrócić to wszystko co krzywdzi, rozgorycza, tworzy malkotentów. Na to potrzeba bliżej zetknąć się z życiem i jego potrzebami, co jaknajbardziej kategorycznie administracji mego województwa zaleciłem. Jest to zresztą praca wdzięczna, bo każdy akt sprawiedliwości ludność tamtejszą ujmuje i — na co sam patrzyłem — wzrusza czasem do łez.

Chcę doprowadzić do tego, aby funkcjonariusze państwowi pojęli to dobrze, gdyż dzisiejsi, zwłaszcza niżsi, nie stoją jeszcze na wysokości zadania.

— A jak pan wojewoda określa sprawę dywersji?

Dywersji politycznej, ściśle biorąc, skonstatować dotychczas nie zdołałem,

ale wiem, że ze Wschodu płynie agitacja, opierająca się na żywiołach niezadowolonych i niemających nic do stracenia. Jednostki te organizują się **wyłącznie dla rabunku.** Jeśli przytem unoszą z sobą czasem jakieś urzędowe akta, mapy czy dokumenty to tylko dla okupu, jaki te objekty mają po tamtej stronie granicy. Bezpośrednim „honorarjum“ bandytów jest łup: pieniądze i kosztowności.

Pozostawienie sprawy obecnemu biegowi rzeczy, mogłoby sytuację z czasem poważnie zaostrzyć, ale też poprawienie obecnej, nie przedstawia zbyt poważnej trudności. Trzeba tylko zdobyć się na stanowczość w tępieniu wszelkich nadużyć i wybryków, a ludności zapewnić warunki przynajmniej znośnej egzystencji.

Największe arcydzieło filmowe

„Karolina Królowa Anglii“

w niedzielę 9. XI. br. o g. 12-iej w Marysieńce.

Podziękowanie

tow. senatora Bolesława Limanowskiego.

Od towarzysza senatora Limanowskiego otrzymaliśmy list następującej treści:

Szanowna Redakcjo!

Udaję się do Niej z prośbą, by uprzejmie zamieściła w łamach swego szanownego pisma moje serdeczne podziękowanie wszystkim instytucjom, pismom i osobom, które w 89-tą rocznicę moich urodzin, przypadającą w dniu 30 października, raczyły mnie złożyć swe dobre życzenia.

Spis, wydrukowany w „Robotniku“, licznych stowarzyszeń robotniczych, które nadesłały mnie swe bratnie życzenia, przejął mnie wielką radością i z tego względu, iż stanowi świadectwo, jak rozrasta się potężnie Socjalizm w niepodległej Polsce.

Bolesław Limanowski

Związek Legionistów Polskich Okręg Lwów

urządza w sobotę dnia 8. listopada b. r. w sali VI. Dyonu Zandarmerji Wojskowej ul. Zamarystynowska l. 7. Zabawę taneczną. Muzyka salonowa. Początek o godz. 9. wieczorem. Tani i obficie zaopatrzone bufet w własnym zarządzie. Wstęp ściśle za zaproszeniami. Strój wieczorowy.

HELTAI JENs.

SIOSTRY.

Było ich trzy. Dwie porządne, trzecia zaś — nie. Porządne zwały się Emma i Ania. Nieporządnej było na imię Irena. Mieszkały w Budapeszcie. Irena nie była nawet aktorką. Była statystką i jako taka wiodła życie mało porządne. Miała też bardzo bogatego przyjaciela, który ją utrzymywał; urządził jej pyszne mieszkanie, zaopatrywał ją w pieniądze i w klejnoty, ubierał od stóp do głów.

Emma i Anna mieszkały przy Irenie. Otrzymywały od niej suknie, klejnoty, kapelusze i pieniądze, gdyż Irena była dobrą siostrą i ceniła wysoko cnotę sióstr. Emma i Anna zaś dumne były z tego, że są takie porządne i że niczem nie mają potrzeby odpłacać się za mieszkanie, jedwabne pończochy i lakiery. Emma nadto posiadała tytuł do szczególnej dumy. Wykształciła się była na nauczycielkę, patent miała już w kieszeni. Czekala tylko na nominację. Lecz nominacja jakoś nie przychodziła, mimo to, że baron — baron Ireny — naczył był już zwrócić się do paru wpływowych osób, do burmistrza nawet i do kilku radców.

Anna natomiast jedno miała tylko pragnienie: wyjść za mąż. Za mąż wyjść przyzwyczajona, godnie, jak inne porządne dziewczęta, mieć mieszkanie, złożone z trzech pokoi. Własnoręcznie gotować, łąjąc o wszystko służącą — o! To był szczyt jej pragnień, to było marzenie, którem żyła, wyczekując niecierpliwie konkurenta.

Czekały. Czekały wszystkie trzy. Emma

na nominację, Anna na konkurenta, Irena zaś na spełnienie życzeń młodszych sióstr.

Pewnego dnia wraca Emma rozpromieniona do domu.

— Moja kochana — mówi do Ireny — zdaje mi się, że teraz zamianują mnie. Człowiek, od którego zależy ta nominacja, kazał mi powiedzieć, abym przyszła do niego dziś po południu.

— No, nareszcie! — odpowie Irena.

— Szczęście twoje jest już przynajmniej w drodze ku tobie — wtrąca Anna. I, wdychając, dodaje: — Lecz moje szczęście? Pókiż mi jeszcze czekać na nie?

Poczem wszystkie trzy posmutniały trochę.

— Widzę — powiada Irena — że muszę tę rzecz wziąć sama w ręce. Nie potrafisz się wydać za mąż. Jesteś zbyt niezaradna. Wydam cię więc ja!

— O, gdybyś chciała... tobie wszystko się uda! — woła z entuzjazmem Anna.

Irena patrzy z wzruszeniem na Annę i mówi:

— Głupstwo to było, żeśmy dotąd o tem nie pomyślały. Ubogie dziewczęta, jak ty, wyglądają daremnie bajkowego królewicza. Dziś — o wszystkim w świecie stanowią tylko pieniądze. Kawalerowie boją się zbliżyć do ciebie, ponieważ przypuszczają, że jesteś biedna jak mysz kościelna. Lecz kawalerowie mylą się. Tej właśnie chwili postanowiłam dać ci w posagu dwadzieścia tysięcy koron.

Anna z radości nie znajduje słów. Powtarza tylko raz po raz:

— Dwadzieścia tysięcy koron!

— Jesteś najlepszą siostrą, jaką świat kiedykolwiek widział — przyznaje Emma.

— Tak! — woła Irena — bez względu na to, co o mnie mówicie — jestem dobrą dziewczyną. Tych dwadzieścia tysięcy koron — to wszystko co potrafiłam zaoszczędzić, to cały mój majątek. Ale oddaję go chętnie.

Zanim jeszcze rozpoczęło się przedstawienie teatralne powróciła Emma od jegomości, od którego zależała nominacja.

Była bardzo zgnębiona.

— Cóż ci jest — pyta ze współczuciem Irena — Co się stało?

— Drobnostka... Wszystko byłoby w porządku, zamianowanoby mnie natychmiast... lecz pan ten podkreślił, że nie uczyni tego za darmo.

— Pieniędzy chce?

— Nie — nie pieneędzy; ale zdaje się, że podobam mu się i...

— O!

Irena zamyśliła się. Emma milczy.

— Cóżes mu odpowiedziała? — pyta Irena po chwili.

— Cóż miałam mu odpowiedzieć? — wybuchła dotknięta pytaniem Emma. — Nie przypuszczasz chyba, abym mówiła jeszcze do takiego człowieka. Znasz moje zasady i...

— Ależ proszę cię! — tłumaczy się przestraszona Irena. — Chciej mnie zrozumieć! Wiem, że jesteś porządną dziewczyną... ale... jakżesz się skończyła rozmowa?

— Odeszłam. Osadziłam go. Powiedziałam mu, że jeśli nie chce mnie zamianować, to nie. Że umrę raczej, niżbym miała zejść z drogi cnoty.

— Bardzo dobrze! — chwali Anna.

— Doskonale! — potwierdza Irena. — A on — coż odpowiedział?

(Dokończenie nast.)

Nowiny z dnia.

Lwów, 8 listopada

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO WĘ LWOWIE

Sobota, o godz. 3. pop. „Panie Kochanku“ (przedstawienie dla młodzieży szkolnej).

Sobota, o godz. 7. wiecz. „Młynarz i jego córka“

Niedziela, o godz. 3. popoł. „Młynarz i jego córka“

Niedziela, o godz. 7. wiecz. „Zydówka“

Poniedziałek, o godz. 7. wiecz. „Cyganeria“

Wtorek, o godz. 7. wiecz. „Trubadur“

Sroda, o godz. 7. wiecz. Wielki koncert ku uczczeniu 75 rocznicy zgonu Chopina.

Czwartek, o godz. 7. wiecz. „Cyrulik Sewilski“

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO, ul. Gródecka 2b

Sobota, o godz. 7. wiecz. „Prawo pocałunku“

Niedziela, o godz. 7. wiecz. „Prawo pocałunku“

Poniedziałek, o g. 7. w. „Prawo pocałunku“

Wtorek, o godz. 7. wiecz. „Prawo pocałunku“

REPERTUAR TEATRU NOWOSCI, ul. Słoneczna

Sobota, o godz. 7. wiecz. „Hrabina Marica“

Niedziela, o godz. 7. wiecz. „Hrabina Marica“

Poniedziałek, o g. 7. w. „Hrabina Marica“

Wtorek, o godz. 7. wiecz. „Hrabina Marica“

TEATR ARTYSTYCZNO-LITERACKI „BAGATELA“

Program obecny: „Koszalki-Opalki“ rewiewka aktualna. — M. Mirski. — L. Haristen — Willy Dietrich wirtuoz instrumentalny. — „Podatek obrotowy“ farsa aktualna.

Początek, o godz. 8.15.

REPERTUAR BIURA KONCERT, M. TUERKA

Wtorek, 11. listopada Zofia Drexler- Pastawska Wieczór pieśni.

TEATR ŻYDOWSKI (Dyr. S. M. GIMPEL,

ul. Jagiellońska L. 11.

Sobota, 8. list. o godz. 3.30 popoł. „Jedynaczka“ (po raz 6-ty).

Sobota, o godz. 7.30 wiecz. „Zemsta upadłej“ (po raz drugi).

Niedziela, 9. listo. o godz. 3.30 po poł. „Na lemnisku“

Niedziela, o godz. 7.30 wiecz. „Zemsta upadłej“ (po raz trzeci).

WYCZERPANIE ABONAMENTOW LISTOPADOWYCH.

Dyrekcja teatrów miejskich donosi, że abonamenty wszystkich kategorii oraz premierowe abonamenty na łoża zostały już rozsprzedane. Pozostała tylko mała liczba premierowych abonamentów na fotele, które są do nabycia u kasjerek teatralnych.

KONCERT W TEATRZE WIELKIM. Celem uczczenia 75 rocznicy zgonu Chopina daje Teatr Wielki w przyszłym tygodniu koncert, który poprzedzi słowo wstępne znanego muzykologa dr. Adama Miśchy.

ABONAMENT WAŻNY NA „MŁYNARZA“. Na sobotnie przedstawienie „Młynarza i jego córki“ abonament będzie ważny.

Z RUCHU KOLEJ. W dniach 17. i 18. listopada b. r. z powodu przebudowy mostu w km. 25 między Samborem a Biskowicami — nie będzie kursować między Samborem i Chyrowem pociąg mieszany Nr. 1152 przewidziany w ściennym rozkładzie jazdy ważnym od 1. czerwca 1924 (odjazd z Sambora 14.15, przyjazd do Chyrowa 15.20).

„MIEJSKI ZAKŁAD WODOCIĄGOWY przypomina konieczność natychmiastowego zabezpieczenia wodociągów domowych przed zamrożeniem. Obowiązek ten spoczywa na zarządach realności prywatnych i publicznych, rządowych, wojskowych i gminnych. W szczególności należy zabezpieczyć przed wpływem mrozów rurociągi i kurki wodociągowe w piwnicach. Okna piwniczne trzeba pozamykać i uszczelnić, zaś nieoszlone zamurować lub odpowiednio zaizolować. Drzwi, prowadzące do piwnicy, w której mieści się główne połączenie wodociągowe, jak również drzwi do korytarzy piwnicznych należy szczelnie zamknąć, by uniknąć przewiewu zimnego powietrza. Wodociągi przechodzące przez lokale nieogrzewane należy wyłączyć z ruchu, wodę spuścić. Równocześnie uprasza miejski Zakład wodociągowy P. T. Zarządów realności o przypomnienie dozorcóm domów o obowiązku oczyszczania ze śniegu i lodu nakrywek ulicznych na odgałęzieniach wodociągowych i hydrantach ogniowych.

1014—1

ZARZĄD UNIwersYTETU LUDOWEGO im. A. MICKIEWICZA zawiadamia, że następne 2 wykłady z cyklu „Wszelchświat i człowiek“ wygłosi w sobotę dnia 8. listopada i we środę 12. listopada profesor uniwersytetu dr. Marcin Ernst p. t.: „Jak powstał świat“.

Dla zapoznania się bliżej z tem ciekawem zagadnieniem, można nabywać w sekretarjacie Uniw. Lud. ul. Bourlardu 1-5, i przed wykładami broszurę prof. dr. M. Ernsta „Stan astronomji u nas i gdzieindziej“.

Początek wykładów, o godz. 7. wieczorem w sali Muzeum przemysłowego, ul. Hetmańska 1. 7

POGOTOWIE RATUNKOWE ZBIERA DATKI NA KUPNO SAMOCHODU SANITARNEGO. Towarzystwo to do sprawniejszego spełniania swych funkcji potrzebuje samochodu sanitarnego. Nie mając funduszy na kupno podobnego auta, zwraca się do ofiarności publicznej. Na pokrycie kosztów tych wydało Towarzystwo ratunkowe tegielki w formie ozdobnie wykonanych dyplomów pamiątkowych, dla wszystkich tych, którzy drobnym datkiem staną w rzędzie ofiarodawców auta sanitarnego.

KURSY WALUT I AKCJI PRZEMYSŁOWYCH. W wolnych obrotach we Lwowie, wczoraj płacono: dolary do 5.21, kanad. do 5.06, kor. czeskie do 0.15 i trzy czwarte, leje do 0.02 i trzy czwarte, fr. francj. do 0.28 i pół, fr. szwajc. 0.99, funty 23.30 — 23.50, złote 20 kor. do 22, srebrne kor. do 0.44 i trzy czwarte gr.

Kurs akcji pozostał bez zmiany. Płacono: Chodorów od 5.30, Cegielski 0.60, Ćmielów 0.50, Oikos 2.15, Parowoz 0.31 i pół, Pezet 0.23, Pol. tow. bud. 2.26, Siersza gór. 1.20, Tesp. 3.50, Zieleniewski 9.75.

CENY ZBOŻA wczoraj nie uległy zmianie, przy zastoju w transakcjach giełdowych i pozagiełdowych. Notowano pszenicę 25.25 — 27, żyto 20.50 — 21.50, jęczmień 18. — 23, owies 20 — 22 zł.

CENY DRZEWA. Województwo ustanowiło z ważnością od dnia 8. listopada b. r. nową taryfę maksymalną na drzewo bukowe rębane, wynoszącą w sprzedaży detalicznej kwotę 3 zł. 80 gr. za 100 kg loco skład prywatny, pozostawiając ceny wszystkich innych artykułów — taryfą maksymalną objętych — bez zmiany.

NADUŻYCIA W APTECE SZPITALA POWSZECHNEGO. Wydział Samorządowy komunikuje, że w aptece Szpitala powszechnego we Lwowie, wykryto istotnie pewne nadużycia. Sprawa oddaną została prokuraturji. Apteka Mikołasza, własność p. Marjana Krzyżanowskiego, nie ma z tą sprawą nic wspólnego.

OSZUSTWO. Chaim Siegal, zatrudniony w firmie Geberta i Ski, przy ul. Berka, sprzeniewierzył przesyłkę skór, wartości 500 zł., w firmie zaś przedłożył sfałszowany pocztowy receptis nadawczy. Poza tem pożyczyl od kasjera tej firmy p. Bieleckiego 60 zł. i raglan, poczem ułotnił się jak kamfora. Policja zarządziła poszukiwania za wiele obiecującym młodzieńcem.

ARESZTOWANIE FAŁSZYWEGO WYWIADOWCY. Leon Garmus, urz. pryw. bez zajęcia, przedstawiając się jako wywiadowca policji, usiłował „aresztować“ podurz. sądowego Jana Suszaka, w ul. Wolność. Szybko jednak zmieniły się role, gdyż poznano się na fałszywym wywiadowcy i odprowadzono go do aresztu policyjnego.

OSZUSCI W ROLI HANDLARZY SUKNEM. W pracowni krawieckiej p. Wilkowskiego, przy pl. Bernardyńskim zjawil się pewien osobnik, który przedstawiając się jako brat nieistniejącego pułkownika Obolskiego, zaproponował kupno pozostałych 12 m. oficerskiego sukna za 244 zł. Żona majstra, nie chcąc stracić okazji kupienia tanio sukna, poszła z nieznanym do bramy Spółdzielni oficerskiej przy ul. Czarnieckiego i wręczyła mu 224 zł. Oszust poszedł do Spółdzielni i więcej nie wrócił.

Posterunkowy Faloczek, przechodząc ul. Krakowską, spostrzegł dwóch młodzieńców sprzedających materję. Przekupił ci, ujrzawszy policjanta rzucił na ulicę sprzedawane sukno, sami zaś zbiegli przed aresztowaniem. Faloczek zdeponował w policji porzuconą materję.

ZGUBY. Teofila Różycka, przechodząc od ul. Kubali do pl. Krakowskiego zgubiła 800 zł. Były one owinięte w kopertę. Marja Turska, wsiadając do wozu tramwajowego zgubiła 109 zł.

POSTRADAŁA RĘKĘ PRZY PRACY. Paulina Batog, zarobnica, pracując przy maszynowym młóceniu zboża u parocha ks. Podwiejskiego w Wołkowie, straciła część ręki prawej.

Z KRONIKI POZARNEJ. W ub. czwartek powstał pożar w garażu samochodowym p. Kostynowicza przy ul. Na Bajkach, jak o tem donosiliśmy. Barak ten miał podwójną podłogę. Wczoraj poczęła ponownie palić się niedopalona podłoga, oraz części desek. Straż pożarna przybyła tu powtórnie i ogień ugasiła po zerwaniu desek.

Podczas eksplozji naczynia z benzyną w tym baraku podczas pierwszego pożaru, kawał żelaza ugodził i zranił w głowę przechodzącego robotnika kolejowego, Jana Kordyka.

Marja Gottesmanowa, zamieszkała przy ul. Grotgera pod l. 3, położyła drzewo na kuchni w celu wysuszenia go, sama zaś udała się do miasta.

Wskutek gorąca, drzewo to zapaliło się, co zagrożło rozszerzeniem się ognia na całe mieszkanie. Wydobywający się dym zauważyli jednak sąsiedzi i zawezwali straż pożarną. Przed przybyciem jej wyważono jednak drzwi i ogień ugaszono.

KRONIKA NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW. Antoni Janicki wsiadając do wozu tramwajowego „9“ koło wiedeńskiej kawiarni, upadł na chodnik i zranił się ciężko w głowę.

Na dworcu Podzamecze pobito i zraniono ciężko w głowę Andrzeja Pańkowskiego.

Do szpitala przywieziono Juljusza E., słuchacza filozofji, zamieszkałego przy ul. Dwernickiego 1. 30, który z nieznanego powodu usiłował się otruć.

NADESŁANE.

(Za tę rubrykę Redakcja nie odpowiada.)

Baczność! Wielka oszczędność!

Restauracja i pokoje do śniadań

J. NOGA (pod zarządkiem Dąbrowskiego) ul. CZARNIECKIEGO 10.

poleca znakomite śniadania, obiady i kolacje, zimne i gorące przekąski Bufet bogato zaopatrzone. Wykwintny i syty obiad z 3 dań 1— zł. O liczne odwiedziny uprasza ZARZĄD.

Wpisy na kurs tańców

(niższy) przyjmuje sekretarjat w godzinach wieczornych w lokalu Stow. Kaffarzy, ul. Zielona 1. 7.

977—3

Największe arcydzieło filmowe

„Karolina Królowa Anglii“

w niedzielę 9. XI. br. o g. 12-iej w Marysieńce.

OŚWIADCZENIE.

W »Gazecie Codziennej« pojawiło się kilka notatek o mnie i mojej aptece w związku z jakimiś kradzieżami w szpitalu powszechnym. W tej sprawie, z którą nie mam nic a nic wspólnego, toczy się śledztwo policyjne względnie sądowe, które za parę dni sprawę zapewne wyjaśni. Ja osobiście ani przez Policję ani przez Sąd przesłuchiwany nie byłem co jest zupełnie zrozumiałem, bo z tą sprawą nie mam nic wspólnego. Sąd w tej niebywałej i niesłychanej wprost napaści »Gazety Codziennej« pozostawiam tym, którzy znają mnie i którzy znają tą gazetę. Nie uważam za stosowne skarżyć ani o obrazę honoru ani o oszczerstwo. Mam wrażenie, że na taką napaść na gładkiej drodze, milczenie jest jedyną odpowiedzią.

Marjan Krzyżanowski
właśc. *Apteki P. Mikołascha.

16—1

Mowa obronna premiera Grabskiego w Sejmie.

WARSZAWA. 7. listopada. (Pat). Na wstępie dzisiejszego posiedzenia Sejmu wygłosił premier p. Grabski następujące przemówienie:

Sądząc z dotychczasowych głosów o położeniu naszym, możnaby wnioskować, że ogólnie dzieje się bardzo źle. Wskazując na nasze trudności, chciałem tylko wzmocnić energję do ich zwalczania. Naogół nie jest tak źle, jak to przedstawiano, czego dowodzi fakt, że konsumpcja się zmniejsza. Premier dowodzi cyframi, że konsumpcja niektórych środków jak cukru i tytoniu wzmagają się. Premier stawia tezę, że najcięższe przesilenie od półtora miesiąca łagodnieje, a obecne zaostrenie się sytuacji wywołał nieurodzaj.

NACIEŻSZYM MIESIĄCEM BYŁ SIERPIEŃ.

Bezrobocie rosło, ruch kolejowy zamierał. Ale we wrześniu i październiku sytuacja się polepszyła. Tymczasem mowcy opierali się przeważnie na cyfrach ze sierpnia. Co do bezrobotnych, to trapi premiera zwłaszcza to, że jest wśród nich wiele sił wykwalifikowanych. Najwięcej, bo 165.000 bezrobotnych mieliśmy z początkiem września. Cyfra ta spadła jednak do 147.000 w ciągu półtora miesiąca.

Mówiono — powiedział premier — że brak nam zupełnie środków pieniężnych pochodzących z oszczędności. Zdaniem premiera jednak społeczeństwo robi bardzo wiele w zakresie oszczędności. We wszystkich kątach razem wzrosły oszczędności o 22 proc. w ciągu jednego miesiąca.

CIEMNĄ STRONĄ JEST WZROST DROŻYZNY.

Ja sędzę, że drożyzna jest przede wszystkim wynikiem nieurodzaju. Dwie inne tezy mówią, że jest wynikiem zaniechania odpowiednich środków zaradczych przez rząd, a nadto reformy walutowej. Mogę przyznać rację tylko tezie pierwszej, i bardzo żałuję, że rząd nie mógł zakazać wywozu zboża. Żal mi bardzo tych kilku tysięcy wagonów które wyszły z Polski i będzie ich konsumentowi polskiemu brak w tym roku. Ale z drugiej strony rząd podniósł opłaty wywozowe przynajmniej tak wysoko, że już dzisiaj nie ma mowy o wywozie. Opłaty równają się prawie prohibicji wywozu. Drugiej tezie nie przyznaję żadnej racji. Według danych statystycznych, właśnie w miesiącach kiedy dokonywała się reforma walutowa, był spadek cen. Jako uboczne argumenty wysuwano, że Polska jest najdroższym krajem na świecie. Otóż według danych statystycznych, w Austrii od lutego do sierpnia wzrosła drożyzna o 10 proc. i rolnikowi w Niemczech jest teraz gorzej niż u nas, a naogół wzrost drożyzny był tam szybszy. W Anglii jest pod tym względem jeszcze gorzej niż w Niemczech i w Polsce.

Co do kolei, stwierdza premier z radością że od 1. listopada podejmują się one nie tylko gospodarować bez deficytu, ale nie brać nawet umówionych przedtem 5 milionów miesięcznie na inwestycje.

Co do zarzutu skonsumowania przez rząd w roku bież. 340 milionów z bilonu kosztowności i pożyczki włoskiej, których nie będzie w roku przyszłym, stwierdza premier, że pożyczki włoskiej jeszcześmy nie skonsumowali (jedna czwarta jest jeszcze nienaruszoną), zaś wszystkie fabryki tytoniowe są już wykupione.

WYPUSCILIŚMY 120 MILJONÓW BILONU, a dalszych 30 milionów wypuścimy dla nasycenia życia gospodarczego drobnymi pieniędzmi, aby nie było pokusy do stwarzania drożyzny. Jako rezerwa na rok przyszły i następny będzie jeszcze bilonu 58 milionów, których będzie można użyć w razie konieczności.

Te dane pozwalają spokojnie patrzeć w przyszłość i wierzyć, że r. 1925 nie będzie trudniejszy do przeżycia, niż 1924.

W sprawie polityki podatkowej zarzucono mi, że jest ona niezmiernie dotkliwa dla właścicieli. Zarzucono mi niedostateczną ściąganie podatków od większej własności i wielkich

przedsiębiorstw. Co prawda, ulgi dla mniejszej własności są większe, lecz i gotowość płacenia podatku jest większa, niż u większej własności.

KTÓRA NAOGÓL OGROMNIE ZALEGA.

Na najbliższym posiedzeniu Rady ministrów wniosem projekt, aby podatki majątkowe z wielkich majątków i fabryk były płacone w ten sposób, że w razie zalegania z dwoma ratami, rząd będzie miał prawo objęcia w swoje posiadanie proporcjonalnej ilości gruntu i wypuszczenia proporcjonalnych ilości akcji. Jeżeli małeży nam na tem, aby Polska zapłaciła ten miliard podatków, potrzeba wysnuć konsekwencję z tego, że o co dotąd zapłacono, wynosi dopiero 150 milionów.

Niesłuszny jest — mówi dalej premier — postawiony mi zarzut

↓LEKCEWAZENIA KREDYTU.

Wielką moją troską jest znalezienie źródeł kredytu i nieprawdą jest, jakoby zaniebysiał tę dziedzinę i nie starał się o uzyskanie pożyczki zagranicznej. Rząd zrealizował w b. r. pożyczkę zagraniczną na 296 milionów, a wraz z tem, co uzyskały za granicą banki prywatne, robi to sumę 743 miliony zł.

Przechodząc do

POLITYKI SOCJALNEJ,

premier podnosi, że nie można mówić, że ludowi wiejskiemu w Polsce dzieje się jakaś krzywda. Jeszcze jest ten stary nawyk zwalania wszystkiego co jest złego w życiu na Polskę. Drugim tematem skargi jest reforma rolna. Zarzucono mi — mówił premier — że nie przeprowadzam reformy rolnej. Ale ja tego nigdy nie obiecywałem. Owszem, mówiłem,

że na czas reformy finansowej musi się odłożyć reformę rolną. Sądzę, że dopiero reforma walutowa utorowała drogę także reformie rolnej. Nie lekceważę wcale sobie sprawy ustawodawstwa socjalnego. Ale każde udoskonalenie społeczne wymaga nowego obciążenia zarówno budżetu robotniczego, jak i budżetu politycznego, a więc jest ogromną trudnością w okresie sanacyjnym.

Następnie mowca poruszył niedomogi polityki wobec mniejszości narodowych, a przechodząc do polityki zagranicznej oświadczył:

Nie będziemy potrzebowali stać w przedpokojach i czekać na to, co wielcy powiedzą. Reprezentacje nasze są uznane za równorzędne z przedstawicielstwami wielkich mocarstw. Nie dajmy się usnąć pokojowością wszechświata; lekceważyć jej nie będziemy, bo jest siłą realną i gdybyśmy mieli lekceważyć opinie święta demokratycznego, popełnilibyśmy błąd.

Rzym czy Polska?

Odczyt p. K. Czaplińskiego odbędzie się w poniedziałek 10. b. m. o godz. 7 wieczór w sali ratuszowej. Omówione będą na nim: Socjalizm a religja — Sprawa konkordatu — Kler a ruch robotniczy.

Wstęp: Krzesła 2 zł., stojące 1 zł.; członkowie P. P. S., Kl. Zw. Zaw., Akad. „Życia“, Klubu obyw. o połowę taniej.

Bilety wczorniej do nabycia w „Księgarni Ludowej“, ul. Szajnochy 2.

Szwedzki rząd robotniczy.

Do ostatnich wyborów do parlamentu szwedzkiego wyruszył burżuazyjny rząd Tryggera pod znakiem walki z socjalną demokracją, wiedząc, że kwestja ograniczenia zbrojeń jest sprawą bardzo popularną wśród wszystkich stronnictw i że wystąpienie przeciw niej może spowodować klęskę rządu przy wyborach. Walka z socjalną demokracją, rzucona jako główne hasło wyborcze, nie zdołała jednak uratować Tryggera. Wprawdzie popierająca go partja prawicowa zdobyła dwa nowe mandaty a blizko niej stojący Związek chłopski uzyskał trzy nowe miejsca w parlamencie ale właściwe zwycięstwo odnieśli socjalni demokraci, zdobywając 5 nowych mandatów i 104 miejsca w parlamencie przy osiągnięciu 725.844 głosów, o 48.658 więcej niż w poprzednich wyborach.

Komuniści stracili 2 mandaty, rozporządzają zatem tylko pięcioma.

Zwycięstwo socjalnych demokratów nawet w związku z komunistami nie daje jednak bezwzględnej większości w parlamencie, rozporządzającym 230 miejscami. Językiem u wagi stała się tak zw. wolnomyślna partja ludowa, w kwestji reform, a zwłaszcza w kwestji ograniczenia zbrojeń idąca na rękę socjalistom. Za ograniczeniem zbrojeń oddano zatem 1.040.600 głosów, podczas gdy za rządem głosowało tylko 651.186.

Rząd Tryggera jednak opierając się na tem, że wybory nie dały większości socjalistom, nie zamierzał wyciągnąć konsekwencji z ich wyniku. Prasa burżuazyjna poczęła podnosić, że szło tu o walkę z socjalną demokracją, a nie o kwestję zbrojeniową i wzywała rząd, aby wytrwał na stanowisku. Potrzeba było dopiero wyraźnego oświadczenia tak socjalistów jak i wolnomyślnych, że obie partje posiadają razem większość, która w parlamencie zdoła narzucić ograniczenie zbrojeń, aby Trygger zdecydował się (14. października) ustąpić.

Powstał tedy trzeci rząd Brantinga,

RZĄD WYŁĄCZNIE SOCJALISTYCZNY.

Nie posiada on wprawdzie w Izbach większości

lecz opiera się na największej partji i może w pewnych zasadniczych kwestjach a przede wszystkim co do ograniczenia zbrojeń liczyć na burżuazyjną lewicę. W programie rządowym ta sprawa stoi na pierwszym miejscu, poza nią wysunął on kwestję stosunku Szwecji do protokołu genewskiego. Jak się zdaje miarodajne tu będzie tak dla rządu jak i dla większości parlamentu stanowisko Anglii.

Rząd Brantinga zapowiedział również PRZEPROWADZENIE WIELU REFORM SOCJALNYCH

i pod tym względem może się również spodziewać poparcia burżuazyjnej lewicy. W najbliższym czasie stanie na porządku dziennym sprawa bezrobotnych oraz wielkie zagadnienia agrarne. Szwedzka ustawa o 8-godzinnym dniu pracy ma poniekąd prowizoryczny charakter, gdyż obowiązuje ona tylko do r. 1926. Zadaniem socjalistycznego rządu będzie zabezpieczyć tę tak ważną zdobycz klasy robotniczej na stałe.

Sytuacja, w jakiej rząd się znajduje, wymaga przecznej polityki i klasa robotnicza Szwecji zdaje sobie z tego sprawę, że najważniejszym jej sukcesem jest odłączenie od władzy Tryggera i burżuazji, co wyklucza jakikolwiek zamach na prawa robotnicze a umożliwia — choć w wolnym tempie — przeprowadzenie reform socjalnych. W rządzie znajdują się ludzie wytrawni i wypróbowani w walkach o socjalizm. Na czele stoi powszechnie nawet poza granicami Szwecji, lubiany i poważany Hjalmar Branting, współpracują z nim Thorsson, Larsson, Möller, Hanson, Linders, którzy wyszli bezpośrednio z szeregów robotniczych. Ministrowie Uden, Olsson, Sandler i Wigtors są socjalistycznymi intelektualistami, od lat akademickich należący do partji socjalistycznej. Nothin uchodzi za najbieglejszego jurystę i jako rzeczoznawca w kwestji rolnej oddać może wielkie usługi rządowi. Poza partją stoi minister bez teki, Lewinson, odgrywający w rządzie wyłącznie rolę fachowca w sprawach administracyjnych i jurystycznych.

Kino **MARYSIENKA****PORANEK****PLAC SMOLKI 5**

odbędzie się w niedzielę 9. listopada o godz. 12-tej w południe, na którym zostanie wyświetlone największe arcydzieło filmowe w 7 aktach p. t.

Karolina Królowa Anglii

W głównej roli: Chary Willy Kaiser, Erich Kaiser Titz, Magnus Stifter, Emmy Sturm, Carla Nelsen, Rita Clermont.

Ceny miejsc znacznie zniżone. Kasa czynna od g. 10-tej. Muzyka koncertowa.

Ministerstwu kolei ku rozwadze.

Referenci z ministerstwa kolei próbują co pewien czas odgrzewać stęchłe pomysły, a raczej wprowadzać w czyn przygotowane w nadzrzu projekty, których realizacja zawsze brała w łeb w danych momentach, albowiem nieopatrzne zakusy w tej mierze spotykały się stale z żywiołowym odporem mas kolejarskich. Dotyczy to w pierwszym rzędzie oddawna zamierzonego odebrania względnie ograniczenia kolejarzom, ich rodzinom, emerytom, oraz wdowom i sierotom po kolejarzach... i tak mocno ścieśnionych ulg przejazdowych. Ostatnimi dniami część prasy znowu poruszyła tę nad wyraz drażliwą kwestję, jakgdyby celem wysondowania nastrojów w interesowanych sferach. Jakis naprawdę przeklęty duch w ministerstwie kolei w Warszawie nieradko wyskakuje z rozpalonym żelazem naprzeciw spokojnej społeczności kolejarskiej, chcąc najwidoczniej sprowokować zupełnie bezpotrzebne i nieobliczalne w skutki następstwa.

Co jednak robi tymczasem ministerstwo kolei w tej samej materji gdzieindziej?

Wiadomo, bo o tem pisały dzienniki i interpelowano w Sejmie, że — nie mówiąc już podczas wojny — wojsko od kilku lat, tj. od chwili odrodzenia się Polski do dzisiaj, ma na kredyt. Naturalnie skarb kolejowy stracił sowo jeździ i przewozi koleją przeważnie... na owem kredytowaniu zawrotne sumy, ponieważ najczęściej należności z powyższego tytułu umorzono.

Nie inaczej rzecz miała się z wielu rozmaitemi władzami i instytucjami państwowymi. Kolej latami woziła ich ludzi i towary również za kredytowaniem kosztów przejazdowych i przewozowych, czyli prawie za darmo, gdyż o ile nawet wyrównywano dane pretensje w gotówce, to zwyczajnie z takim opóźnieniem, iż zdevaluowany pieniądz nie pozostawał wówczas w zdanym stosunku do poniesionych przez kolej wydatków.

Weźmy gwoli odmiany inny kwiatusek pod obserwację.

Ministerstwo kolei obdziela rokrocznie bardzo hojnie biletami bezpłatnymi okresowymi na okaziciela, opiekującymi na I i II klasę pociągów osobowych i pospiesznych. Główna Komenda Policji w Warszawie, komendy okręgowe, powiatowe, komisarjaty na dworcach kolejowych itd. Zasadniczo powinny rzeczony bilety służyć jedynie do służbowych przejazdów funkcjonariuszy policyjnych, w których to wypadkach należy każdorazowo wydać jadącym t. zw. arkusz służbowy i stwierdzić w nim z urzędu służbowy charakter podróży, a to w celach kontrolnych wobec rewizyjnych organów kolejowych.

Niestety za biletami bezpłatnymi okresowymi na okaziciela podróżują I. kl., rzadziej II. kl., pociągami osobow. i pospieszn. masy wyższych funk. Pol. Państw. w Polsce w sprawach ściśle prywatnych z jednego krańca państwa na drugi. Do tych zaś nielegalnych przejazdów naogół nie wydaje się arkuszy służbowych, bo to już rzecz zbyt niebezpieczna. Interesowani funkcjonariusze policyjni legitymują się w pociągu co najwyżej dowodami tożsamości osoby, nie usprawieuliwiającymi wszakże służbowego charakteru jazdy. Indagowanie natomiast przez organa kolejowe o sprezentowanie papierów służbowych, zwyczajnie zasłaniają się poufnością podróży, np. inwigilowaniem kogoś, jakkolwiek „inwigilujący“ w najlepsze wysypiają się na pluszach. Tutaj więc bilety bezpłatne okresowe na okaziciela poprostu wędrują z rąk do rąk „przez grze-

czność“, co weszło w „usus“ i jest normalnym objawem codziennym.

Dlaczego piszemy o tem wszystkim? — Otóż głównie w interesie sanacji wysoce niezdrowych stosunków, celem usunięcia jaskrawych, a masowych nadużyć; ponadto atoli dla zamarkowania, że referenci ministerstwa kolei dybiąc z zapamiętałością na dobrze nabyte i zasiedziałe prawa pracowników kolejowych, u-

Radykali francuscy o sympatjach dla Polski.

PARYŻ, 7. listopada. (Pat.) Minister Sikorski wydał podwieczorek dla przedstawicieli prasy francuskiej. Zebranie było nader liczne, obecnych było 100 dziennikarzy wszystkich odcieni prasy oraz liczni członkowie parlamentu. Po przemówieniu gen. Sikorskiego, przemówił deputowany Berthelemy, podnosząc tradycyjną przyjaźń polsko-francuską. Następnie przemówił deputowany Ripaut, naczelny redaktor „Le Radical“ i zastępca szefa gabinetu Herriota. Oświadczył on w imieniu własnym oraz prezesa ministrów że radykali francuscy byli zawsze wiernymi sprawie polskiej. Dalej przypomina datę 6. marca 1918 kiedy egzystencja Francji była szczególnie zagrożona i kiedy mimo to rząd francuski nie przestawał myśleć o Polsce. W tej chwili ukazał się na sali marszałek Foch powitany entuzjastycznie przez zebranych i usiadł obok ministra Sikorskiego.

Deputowany Ripaut położył dalej nacisk na siłę

prawienia, okrojone do minimum, równocześnie umożliwiając i tolerując nieograniczoną i nad wyraz poważną dewastację skarbu kolej. z tyłu stron innych. Panowie ci robią się ładnymi w prawo i na lewo, wyczekują zewsząd na pochwały, odznaczenia i ordery, by później „oszczędzać“ na... kolejarzach. Czyż to nie złośliwa przewrotność, kpiny ze zdrowego rozsądku?! Wszak to, co kolejarze w latach 1918—1921 bezpłatnie przejeżdżali i przewieźli koleją, stanowi kroplę w morzu w porównaniu z armochą w tym kierunku wojska i rozlicznych władz oraz instytucji państwowych w tym samym czasie.

Należy przeto skądinąd rozpocząć akcję oszczędnościową, o czem winni pamiętać „życiwi“ (!) kolejarstwu referenci w ministerstwie kolei w Warszawie. Kolejowe zaś związki zawodowe niechaj solidarnie z całą stanowczością przeciwstawiają się jakimkolwiek zakusom na dotychczasowy stan posiadania kolejowców, którego wbrew najgorszym konsekwencjom uszczuplać nie wolno!...

Świeżo powołana kolejowa komisja oszczędnościowa przy Radzie Ministrów możeby wglądnęła i w tę sprawę!?

i trwałość uczuć stronnictwa radykalnego dla Polski i na to, że stronnictwo to pragnie aby Polska je zrozumiała. Jeżeli Francja uznała sowieży, to uczyniła to ze względów politycznych, przyczem niezależność Polski odgrywa tu pierwszorzędną rolę. Paki sojuszu z Polską jest nienaruszalny i jeżeli najniebezpieczeństwo grozić będzie Polsce, to Francja będzie zawsze u jej boku. Ripaut powołał się dalej na broszurę Herriota, dowodzącą najlepiej, jakie uczucia żywią radykali dla Polski.

PARYŻ, 7. listopada. (Pat.) Wczoraj wieczorem gen. Sikorski w towarzystwie pułk. Kukowskiego i kap. Dygata opuścił Paryż. Przy odjeździe ministra byli na dworcu obecni minister wojny gen. Nollet, minister marynarki Doumesnil, gubernator wojskowy Paryża gen. Gourau, oraz wielu innych przedstawicieli wojskowości.

Wzrost cen hurtowych u nas i zagranicą.

Według ostatnich obliczeń statystycznych od okresu najniższego spadku cen t. j. od końca czerwca do października ogólny wskaźnik cen hurtowych w Polsce wzrósł o 11,7 proc. gdy w Niemczech o 7,9 proc. w Anglii o 4,4 proc., i we Francji o 4,4 procent.

Żywność pochodzenia roślinnego zdrożała w Polsce o 60,4 proc., w Niemczech o 61,8 proc. we Francji zaś o 10 procent.

Żywność pochodzenia zwierzęcego zdrożała w Polsce o 41,7 proc. w Niemczech o 42,2 proc. i we Francji o 8,6 procent; w Anglii ceny hurtowe żywności wzrosły ogólnie o 9,15 procent.

Don Juan agitatorzem politycznym.

Zabawną przygodę jednej z swych czytelniczek podaje „Vorwärts“. Oto, co się jej przydarzyło pewnego dnia rano, gdy na przystanku czekała na nadejście tramwaju:

Rozpaczliwe oczekiwanie, tramwaj nie nadchodzi. Ludzie dreptają, tu i tam. Za mną, a niekiedy koło mnie spaceruje jakiś pan z pokaźnym brzuszkiem, zresztą przyzwyczajony wyglądający. Obserwuje mnie nieustannie. Na koniec zdobywa się na odwagę i przystępuje do mnie ze słowami:

— Czy pani pozwoli zaprosić się na dzisiaj wieczór na filiżankę kawy?

— Dziękuję, bardzo mi przykro ale nie mam czasu.

— Szkoda!

— Dlaczego? — pytam.

— Pani ma takie ładne ząbki.

Musiałam się roześmiać.

— To przecie niema nic wspólnego z pi-ciem kawy.

— A jednak ma — odrzekł — bo ja jestem lekarzem - dentystą.

I jeszcze raz próbuje i znowu spotyka się z odmową.

— Czy rzeczywiście?

Nadchodzi wreszcie tramwaj. Chwała Bogu. Mój adonis zwraca się jeszcze do mnie.

— Niechże i tak będzie! ale niech mi pani będzie łaskawa zrobić tę przyjemność i głosować 7. grudnia — nawet bez filiżanki kawy — na niemiecko - narodową partję ludową. Proszę bardzo.

Nim zdołałam odpowiedzieć, tramwaj ruszył.

Rzym czy Polska?

W poniedziałek 10. listopada b.r.

Z wydawnictw.

„KULTURA“ miesięcznik kulturalnego, społecznego i politycznego życia. Treść W. Sosiura — Miasta. Hazenkler — Naprzód przyjaciele i bracia. Mykoła Chwyłowy. Redaktor Kark. Grzegorz Kosinka. Śmiech D. Rjazanów. Założenie I. Internacjonalu. Marks do Engelsa o założeniu Międzynarodówki i inne. Miesięcznik uzupełniają sprawozdania i bibliografie.

Różne.

OLBRZYMI POŻAR W SZTOKHOLMIE. Wybuchł onegdaj w wielkim hotelu Jacobsa. Powstała ogromna panika, czwarte piętro zostało tak odcięte morzem płomieni, że 20 osób musiało skakać przez okno na ratownicze płachty strażackie.

Zdziczenie wśród młodzieży technicznej.

Od dawna już krążyły po mieście wieści o nekulturalnym napadzie, którego dopuścił się student politechniki lwowskiej, studiujący w Dublinach. O zajściu tem nie pisaliśmy, nie chcąc tak brzydkiej sprawy wywlekać przed forum publiczne, przekonani, że Rektorat politechniki szybko przeprowadzi dochodzenia i winnych należycie ukarze.

Na czas prowadzenia tych dochodzeń, Rektorat zarządził internowanie mieszkańców internatu w Dublinach.

Stało się jednak, że „Bratnia Pomoc“ (endecka odcywiecie) wnieśli do tej sprawy, zarządzając wiec młodzieży technicznej, celem zaprotestowania przeciwko temu zarządzeniu.

Sprawa nabrała wskutek tego rozgłosu. Z obowiązku dziennikarskiego, podajemy też całe zajście, które miało miejsce w Dublinach.

Studenti tamtejsi, mimo polecenia p. prof. Rzyckiego, nie chcieli oddać mieszkania trzem kole-

gom, dlatego tylko, że są wyznania mojżeszowego. Zaczęli ich oblewać wodą, bić i nie chcieli ich wpuścić na wykłady. Innym razem zaś przepędzano ich nahajkami, bito kamieniami, goniono i oblewano wodą. Jednego zaś wrzucono do kałuży, oblaną kilkumastu wiadrami wody i w bestjański sposób obito.

Później wdzielali maski i niby zwykli bandyci napadali na Bogu ducha winnych kolegów. Przy takim występie, zdarzyło się, że omal jednego nie zabito. I jakże nazwać takie postępowanie młodzieży akademickiej? Czyż nie jest to zwykły bandytyzm? A panowie z obecnej „Bratniej Pomocy“, czyż nie wstydzić się brać w obronę młodzieży o tak dzikich instynktach i kłaść imię tej zasłużonej instytucji?

Toż to przecież nie zwykły skandal.

Należy się spodziewać, że Rektorat mimo wszystko dochodzenia przeprowadzi skrupulatnie i winnych poprostu wyrzuci z pośród społeczności akademickiej.

Rozłam wśród cukrowników polskich.

W organizacji najpotężniejszych przemysłowców w Polsce: cukrowników, coś się psuje. Tym panom powodziło się tak świetnie, że zaczęli brykać, przyczem wychodzą na jaw różne niepachnące rzeczy. Warszawski „Kurjer“ (czerwony) donosi:

„Samobójstwo klienta banku cukrowniczego w Toruniu Truskolaskiego, który nie zdołał się w czas wypłatać z ryzykownych spekulacji rządowym kredytem akcyzowym, aresztowanie dyr. Grotowskiego w Krakowie, rewizja ksiąg centrali banku cukrowniczego i zawieszenie w czynnościach jednego z dyrektorów — te główne skandale nie pozostaną bez skutków. Powstała mianowicie teraz „kłótnia w rodzinie“, przybierająca rozmiary poważne i rokująca jaknajlepsze nadzieje, bo godząca w symbol „samodzierżawia“ cukrownictwa polskiego, w trust cukrowniczy. Już „tymczasem“ wystąpiło

z trustu 8 cukrowni: Gosławice, Mizocz, Elżbietów, Żytyn, Babin, Lubno, Chodorów i Chybiec. Do jakiego stopnia „groźna“ jest sytuacja, świadczy fakt, że były prezes Rady naczelnej, a obecny poseł polski we Francji p. Chłapowski przybył do kraju, mimo, że w czasie wizyty ministra Sikorskiego powinienby przebywać na swym stanowisku w Paryżu.

P. Chłapowski tydzień cały spędził w Poznaniu na obmyślaniu środków do ratowania trustu, którego rozpadnięcie się to koniec znęcania się baronów cukrowniczych nad państwem i milionowemi rzeszami pracujących“.

Niestety, musimy wyrazić wątpliwość, czy przyjdzie do rozpadnięcia się trustu. Cukrownicy zażądali zasmakowali w funduszach państwowych, aby się mieli ich wyrzec. Pogodzą się i dalej będą łupić konsumentów.

Z muzyki.

Koncert Wacława Kochańskiego, skrzypka.

Wieczór Wacława Kochańskiego należał do najbardziej interesujących w bieżącym sezonie. Zawsze świeża i młoda gra tego znakomitego artysty wnosi na salę ciepła i serdecznego nastroju, że zapominamy o szarzyźnie życia codziennego, o troskach i zmartwieniach, a podążamy niewolniczo za myślą koncertanta, pociągająca nas z całą siłą sugestji. W tem właśnie leży wartość dobrego artysty, gdyż zadaniem artysty jest: siłą swego ducha i szczerością uczuć pociągnąć za sobą słuchaczy i choćby na krótką chwilę oderwać ich od

świata materialnego, przepelnionego wyziewami karłowatych dusz i moralnego kalektwa. Im więcej chwil takiego upojenia, im więcej przeżyć i wzruszeń estetycznych daje nam artysta, tem szlachetniejszymi się stajemy i moralnie bardziej wartościowymi. Oto jest wielkie powołanie i zadanie artysty...

Wacław Kochański wypełnił to zadanie z całą ścisłością. Prześlicznie odegrany koncert Brahmsa był pełen poezji i natchnienia. „Poème“ Chausson odegrał Kochański z takim połotem i uposażył tak piękną szatą wykonania, że chyba do końca życia

czegoś podobnego nie usłyszę. „Rondo capriccioso“ Saint-Saënsa, byto wykończony do ostatecznych granic, a wirtuozowski pierwiastek tego utworu otrzymał cechę szlachetnej muzyki, podanej z wyszukaną elegancją. Szereg drobniejszych utworów (Moniuszko — Melcer: Dumka, — Scott: Kwiat lotosu, — Dvořak: Indian Lament, — Kreisler: Tamburin chinois) wykonany został z niesłychaną finezją i owiany czarem, na który bardzo nie wielu artystów zdobyć się potrafi.

Koncertant miał duże powodzenie. szlachetny i krystalicznie czysty ton jego, nieskazitelna i przejrzysta technika, wreszcie samo wykończenie oraz interpretacja utworów były przedmiotem podziwu publiczności, która rzesistemi oklaskami i nawoływaniem znieśliła artystę do szeregu naddatków, wykonanych z tą samą precyzją i nastrojem, jaki panował przez cały wieczór.

Akompanjowała nasza znakomita pianistka p. Helena Ottawowa.

Władysław Gołębiowski.

— : : : —

Największe arcydzieło filmowe

„Karolina Królowa Anglii“

w niedzielę 9. XI. br. o g. 12-iej w Marysieńce.

Z ruchu zawodowego.

§ BACZNOŚĆ DOZORCY! W niedzielę dnia 9. listop. o godz. 2. popoł. odbędzie się zgromadzenie w sali własnej, Rynek 1. 8. Na porządku dziennym: Sprawa wysłania delegata do Warszawy.

§ ZWIĄZEK ZAWODOWY MURARZY WE LWOWIE. zakłada bezpłatną szkołę zawodową, wzywa członków tego zawodu by się zgłaszali u sekretarza codziennie między 5 — 7 wieczorem. —3

— : : : —

Komunikaty.

× NIEDZIELNE WYKŁADY HIGIENICZNE. W niedzielę, dnia 9. b. m. o godz. 11-tej przed południem w sali teatru świetlnego „Kopernik“ odczyt z przeżyciami prymarjusza dr. Leszczyńskiego. „O gruźlicy skóry i jej leczeniu.“

× „ZYCIE“ Związek Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej zawiadamia członków, że wspólne zebranie starego i nowego Zarządu oraz Komisji Rewizyjnych, odbędzie się w sobotę, dnia 8. listopada b. r. o godz. 7. wieczorem w lokalu Red. Dziennika Ludowego, ul. Sykstuska 1. 21. II. p. Obecność wszystkich konieczna

W. Urbański, sekr. St. Janicki, przew.

— : : : —

a wiersz milim. 1 szpaltowy zwykle za tekstem
1 —10. Nadesłane Zł. —30, w tekście Zł. —50.

OGŁOSZENIA

Na 1-iej str. Zł. —60. Drobne ogl. za słowo Zł. —08
Komunikaty Zł. —40, zamiejscowe o 25% drożej.

Hurtownia maszyn
do szycia i pisania

Violin i Tisser

Lwów, Bernsteina 1.

TELEFON 2051.

poleca maszyny do szycia światowej sławy

„Nauman“, „Dürkopp“ i „Stöwer“

dla użytku domowego, do krawiectwa i robót szewskich po cenach fabrycznych.

By dać wszystkim możliwość nabycia maszyn do szycia, — oddajemy takowe

na dogodnie spłaty. 1015—1

Jako generalni przedstawiciele, polecamy również powszechnie znane maszyny do pisania

Ideal i Srika

L. 50/pr./24.

Nadwórna, dnia 1 listopada 1924.

Zarząd Powiatowej Kasy Chorych w Nadwórnej

rozpisuje niniejszem

KONKURS

na a) sekretarza Kasy w Nadwórnej,
na b) urzędnika Ekspozytury tejże Kasy w Bitkowie

Wymagane następujące warunki:

ad a): 1. ukończona szkoła średnia — prawnicy mają pierwszeństwo,
2. nieprzekroczony 40 rok życia,
3. odbycie 2-letniej praktyki biurowej,
4. obywatelstwo polskie.

ad b): 1. ukończona niższa szkoła średnia, 1003—
2. nieprzekroczony 40 rok życia,
3. dwuletnia praktyka w Kasach Chorych,
4. obywatelstwo polskie.

Płaca zależy od umowy — do płacy w Bitkowie przywiązane są: mieszkanie, światło i opał.

Podanie wraz z przebiegiem życia i odpisami świadectw należy wnieść do 15 listopada 1924 włącznie. — Podania odmownie załatwione pozostaną bez odpowiedzi.

Dyrektor Kasy: Knoll.

Przewodniczący: Rzemieniecki.

JESZCZE CZAS

zakupić
tanio

FUTRA

u ARTURA PEITZERA — Lwów

Pasaż Hausmana 5

NA RATY! Na sezon zimowy poleca po
zniżonych cenach na dogodnie
spłaty: **Raglany, kurtki, futerka, ubrania męskie i dzie-**
cinne, płaszcze damskie, palta i t. p.

Magazyn konfekcji Peribergera
Lwów, KAZIMIERZOWSKA 35

35 Uwaga na numer domu 35

NA RATY! BACZNOŚĆ! TANIO!

Instrumenty muzyczne, gramofony,
płyty, harmonie po cenach konkurencyjnych
poleca znany magazyn

Michał Steissel i S. Ekstein

LWÓW, UL. KAZIMIERZOWSKA L. 37

TANIO! w podwórzu. **NA RATY!**

POŁONO-ROMANA

Lwów, Jagiellońska 12, I. Tel. 1960

poleca 1004-3

najlepszy **WĘGIEL** górnośląski

z dostawą do domu po cenie bez-
względnie konkurencyjnej zł 48.50
za tonę na cztery raty miesięczne.

STOCZNIA GDAŃSKA

dostarcza zaraz lub w krótkich terminach:

MOTORY DIESLA z kompresorami od 50—600 HP.

MOTORY DIESLA bez kompresorów od 4—600 HP.

MOTORY ROPNE z łbicą żarową od 8—100 HP.

Większe motory na zamówienia.

Wyłączne zastępstwo na okręg Lwów:

ZWIĄZEK POLSKICH PRZEMYSŁOWCÓW NAFTOWYCH
we Lwowie, ul. Sapięhy 3.

PRĄDNICE i motory elektryczne dla prądu stałego
i zmiennego od 0.5—20 HP.

TRANSFORMATORY prądu zmiennego od 5—100 K.
V. A.

NAPRAWA prądnic i motorów elektrycznych innych
firm aż do największych rozmiarów.

„GRAFKA” MAREK SEIDE

Lwów, ulica KRZYWA L. 11
posiada zawsze na składzie:

PAPIERY wszelkiego rodzaju i formatu

PRZYBORY DRUKARSKIE: Rygalty, szufle,
wierszowniki itp.

MASZYNY DRUKARSKIE

Masa walcowa, Farby drukarskie dr. Rattner S. A.

Zastępstwo na Polskę odlewni czelonek i linij mosiężnych
POPPELBAUMA we WIEDNIU. 125

Motory ropne od 6 do 2000 HP. Urządzenia młyńskie,
Prasy do oleju, Obrabiarki do metali i drzewa,
na dogodne spłaty, oraz transmisje, turbiny, pasy, oleje,
smary, ropę, papę, blachę pocynkowaną pol. ca 944—

„PILOT” Lwów, Batorego 4.
Oddziały: Tarnopol, Podwołoczyska.

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe —
leczy **specjalista** — 28
Dr. FRISCH ulica Wałowa 11.

SALAMANDRA 1913

Jednolita cena
złotych **20.50**

Męskie i damskie
całe i półbuciki

Każdą parę zaopatrzoną
wiszącą marką
„SALAMANDRA 1913”
sprzedajemy po jednolitej
cenie zł **20.50**

Buciki Salamandra są w cenie, jakości i formie niezrównane

SALAMANDRA LWÓW

!!! Nie zginiem !!!

999—

Gdy się do Ciebie zima z drożyzną dobiera,
Wal — jak w dym — mizeraku prosto do **Scheinera**,
Pod pięćdziesiąty siódmy numer na Gródeckim;
Idź tam zaraz, sam, z żoną, z jednym, drugim dzieckiem...
A olśni Cię magazyn... obfity, bogaty,
W którym — jak nigdzie indziej — **na najniższe raty**
Będiesz mógł nabyć: **palto, futro czy ubranie,**
Wszystko pierwszej jakości, wyjątkowo tanie;
Więc dalej: **płaszcze damskie, dziecięce płaszczyki,**
Słowem... **wszelką konfekcję,** a także **buciki,**
I **bieliznę bajeczną, co dusza zamarzy!**
Spieszcie się zatem na gwałt, młodzi jak i starzy,
Do tej solidnej Firmy z **Scheinerem** na czele!
Tutaj bowiem kupując, zyskuje się wiele!

!!! Nie zginiem !!!